

Özel Yetenekli Bireyleri Tanıma ve Eğitimine İlişkin Okul Öncesi Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi¹

Analysis of Pre-School Teachers' Opinions on Identification and Education of Gifted Individuals

Mesut AŞIK²

Hikmet ZELYURT³

doi: 10.38089/iperj.2021.47

Geliş Tarihi: 08.02.2021

Kabul Tarihi: 09.03.2021

Yayınlanma Tarihi: 31.03.2021

Özet: Bu çalışmanın amacı okul öncesi öğretmen görüşleri açısından erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin tanınması ve eğitimi konusunda yaşanan sorunları saptamak, sorunların nedenlerini ortaya çıkararak çözüm yolları ve öneriler üretilmesine yardımcı olmaktır. Malatya İlinde 2019-2020 eğitim ve öğretim yılında görev yapan 32 okul öncesi öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yürütülmüştür. Nitel araştırmalardan fenomenolojik desen ile gerçekleştiren çalışmanın analizi için kodlama yönteminden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre erken çocukluk dönemindeki özel yetenekli çocuklar hızlı öğrenebilmektir ve dil-konuşmada akranlarına göre ileri seviyededirler. Okul öncesi öğretmenlerinin özel yetenekli bireylere yönelik okul, kurs gibi akademik çalışmalar ve etkinlikler yaptıkları anlaşılmaktadır. Bunların dışında aileyi yönlendirme ve özel bir çalışma yapmama da bulgular arasındadır. Sanatsal, sportif ve kültürel çalışmalar yanı sıra kaliteli vakit geçirdikleri de görülmektedir. Özel yetenekli çocukların eğitimine yönelik ebeveyn katkısına ilişkin öğretmen görüşleri ise eğer aile bilinçli ise katkı sağlar şeklindedir. Ayrıca, okul öncesi öğretmenlerine erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin tanınması ve eğitimine yönelik okul öncesi eğitim kurumlarının fiziki şartlarının elverişliliği sorulmuş olup fiziki olanakların yetersiz olduğu sonucu elde edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarından, erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin özellikleri ve keşfedilmesi, erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocuğun eğitimi, öğretmenin tanıma ve eğitim verme yeterliliği, erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocuğun keşfedilmesi ve eğitimi hususunda beklenti ve öneriler elde edilmiştir. Son kısımda ise ebeveyn, öğretmen, kamu ve yükseköğretime yönelik öneriler sunulmuştur.

Abstract: In this study, it was aimed to determine the problems experienced in the diagnosis and education of individuals with special talent in terms of teachers' opinions, to reveal the causes of the problems and to help produce solutions and suggestions. Semi-structured interviews were conducted with 32 preschool teachers in Malatya 2019-2020. The coding method was used for the analysis of the study, which was carried out by using the phenomenological design, one of the qualitative research design. According to the results of the research, gifted children in early childhood are able to learn quickly and are advanced in language-speaking compared to their peers. It is observed that preschool teachers carry out academic activities such as schools and courses for gifted individuals. It is understood that they spend quality time as well as artistic, sportive and cultural works. Teachers' opinions about the parents' contribution to the education of gifted children are that if the family contributes consciously. In addition, teachers were asked about the availability of physical conditions of pre-school education institutions for the recognition and education of specially gifted individuals in early childhood, and the result was obtained that the physical facilities were insufficient. From the results of the study, expectations and suggestions were obtained regarding the characteristics and identification of gifted individuals in early childhood, the education of a gifted child in early childhood, the teacher's ability to identify and provide education, and the diagnosis and education of the gifted child in early childhood. In the last part, suggestions for parents, teachers, general public and higher education are presented.

Key Words: early childhood, gifted individual, teachers' opinions.

Anahtar Kelimeler: erken çocukluk, özel yetenekli birey, öğretmen görüşleri

¹ Bu makale, 2020 yılında ikinci yazarın danışmanlığında tamamlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Bil. Uz. Öğretmen, Malatya-Yeşilyurt RAM Müdürlüğü, Türkiye, mesut.pdr.1979@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9336-4169>

³ Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye, hikmet.zelyurt@inonu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5243-6496>

Giriş

Bireylerin kapasitesi, yetenekleri ve ilgileri ise birbirinden farklılık göstermektedir. Eğitim ve öğretim faaliyetleri içerisinde bireyin farklılıklarını, gelişim düzeyine göre düzenlemek, bireyi tanıma ve gereksinimleri doğrultusunda eğitim olanaklarının sunulması için gereken özenin gösterilmesi gerekmektedir. Bireyi tanımadaki temel amaç ise öncelikle bireyin kendisini tanımasına yardımcı olmaktır. Bireyin kendisini tanımasına yardım etme ise ancak kişinin tanınabilmesi amacıyla yürütülen faaliyetler sonucunda gerçekleşebilir. Çocukların bir birey olarak gereksinimleri, ilgileri, gelişimsel özellikleri ve öğrenme yöntemleri birbirinden farklılık gösterebilir. Eğitim programlarının en önemli amaçlarından birisi de çocukların öğrenme süreçlerinden en verimli bir biçimde faydalanmasıdır. Bunun için ise öncelikle çocukların tanınması gerekir (Yeşilyaprak, 2006). Ailelerin yanı sıra, okul öncesi kurumları küçük çocuklar için en önemli öğrenme yerlerinden biridir. Okul öncesinde yürütülen çalışmalarla çocuk gelişimi ve dolayısıyla yeteneklerin tanınması ve geliştirilmesi üzerinde etkili bir yöntem geliştirilebilir (Solzbacher ve Behrensen 2010).

Günümüzde özel yetenekli bireylerin tanınması ve zekâ kavramı sadece yüksek becerileri ölçen geleneksel yöntemler kapsamında uygulanan genel zihinsel testler ya da okul da sergilenen akademik performansın alınmasıyla açıklanamaz. Geleneksel yöntemlerin dışında çoklu zekâ kavramı müzik, yaratıcılık, yazarlık ya da sanat gibi etkinlikleri kapsayacak şekilde özel yetenek uygulamaları hayatımıza girmiştir (Davis ve Rimm, 2004). Bu dönüşümü tanımlamak için “yetenekli” kavramı yerine “özel yetenekli” kavramından yararlanılmaya başlanılmıştır (Steiner ve Carr, 2003).

Bilimsel yönden konuyu araştırdığımızda bireyi tanıma süreci oldukça zor ve karmaşıktır. Bireyi tanıma iş ve işlemleri için geliştirilen ölçme araçlardan yararlanılması yöntem olarak tek başına yeterli olmayacaktır. Bundan dolayı aynı zamanda birçok teknikten yararlanılması gerekir. Bireyi tanıma faaliyetleri kapsamında kişi tek başına değerlendirilmemelidir. Çocuk çevresi ile değerlendirilmeli ve gerçekleştirilen çalışmalar sistematik ve sürekli olarak yürütülmelidir. Bütün bu etmenlerin dikkate alınmasıyla, özenle gerçekleştirilen bireyi tanıma çalışmalarında özel yetenekli çocuğu tüm yönleriyle tanımak ise oldukça güçtür. İnsanın biyolojik, sosyal ve duygusal bir varlık olarak çok karmaşık bir yapıya sahip olması tüm yönleriyle tanınmasını zorlaştırmaktadır. Erken çocukluk döneminde bireyi tanıma, özellikle özel yetenekli bireyi keşfetme ve eğitimi konusunun kimin tarafından gerçekleştirileceği ise tartışılmaktadır (Kuzgun, 2003; Denizkan, 2007; Heller ve Schofield, 2008). Preckel ve Brüll 2008 göre ise eğer bir çocuğun zekasal olarak üstün yetenekli olduğu düşünülüyorsa tanılamak için zeka testi enstrüman olarak kullanılması önerilir.

Temel eğitimden önce çocukların ilk defa formal olarak yüz yüze karşılaştıkları kurumlar ise okul öncesi kurumlarıdır. Okul öncesi dönemde, bireyi tanıma çalışmaları ise okul öncesi öğretmenin çalışma alanındadır. Okul öncesi eğitiminde, bir çocuk bir takım istisnalar dışında aynı öğretmenden eğitim alma olanağına sahiptir. Okul öncesi öğretmeni, çocuk ile bütün gün beraber vakit geçirmekte olup çocuğa yönelik bireyi tanıma tekniklerini bire bir uygulama imkânı bulmaktadır. Bireyin en hızlı geliştiği ve farklı evrelerden geçtiği dönem okul öncesidir. Çocukla ilgili kayıt altına alınmayan gelişmeler kolaylıkla gözden kaçabilmektedir. Bireyi tanıma ile ilgili öğretmenlerin yürütecekleri çalışmaların fazlalığı eğitimin niteliğine de olumlu etki edecektir. (Kuzgun, 2003; Denizkan, 2007; Heller ve Schofield, 2008).

Ülke genelinde bazı okullardaki sınıf mevcudunun fazla olması bireyi tanıma tekniklerinden verimli yararlanılmamasına ve öğretmenin çocuğu daha iyi tanımasını zorlaştırmaktadır. Bu durum ise öğretmenin ve öğrencinin performansına olumsuz olarak yansımaktadır. Bir bireyi tanımak için birçok faktörün detaylı bilinmesi gerekmektedir. Bu faktörler ise şunlardır; yetenekleri, kişisel ve sosyal uyum sorunları, farkına varılmamış gizil güçleri ve yetiştikleri çevrenin etkileri gibi bireyle ilgili bütün gelişimsel özelliklerdir. Bireyi tanıma hizmetleri çerçevesinde erken çocukluk dönemindeki özel yetenekli çocuğun tanınması ve gereksinimleri doğrultusunda eğitim olanaklarına kavuşması gerekmektedir. Bu konuda öğrencinin keşfedilmesine ilişkin daha önce değinildiği üzere çocukların doğdukları günden temel eğitime başladıkları güne kadar, ilk olarak yüz yüze karşılaştıkları eğitim öğretim ortamı okul öncesi kurumlarıdır (İlgar, 2014).

Horsch ve diğerleri 2006’ya göre erken çocukluk dönemindeki özel yetenekli bireylerin özellikleri olarak yüksek öğrenme gücü ve hızlı kavrama kapasitesidir. Arnold ve Preckel 2011 göre ise erken

çocukluk döneminde özel yetenekli çocuklarda olağan üstü konuşma gelişimi, yaşitlarına göre alış gelinmeyen kendini ifade etme gücü ve kelime hazinesi bulunmaktadır. Preckel ve Vock'un 2013 çalışmasında özel yetenekli çocukların nasıl desteklenmesi gerektiği sorusu çalışılmış olup elde edilen bulgular şu yöndedir; Genellikle eğitim ve öğretim faaliyetlerinde özel yetenekli bireyler, sistematik özel yetenekli desteğinin kategorileştirilmesiyle özelliikli destek uygulamalarından yararlandırıldığı anlaşılmaktadır. Bunlar ise üstün yetenekli çocukların desteklenmesi yaklaşımları başlığa altında aşağıda belirtilen şekilde ifade edilmektedir;

1. Bütünleştirme ve Bireyselleştirme,
2. Bireysel ve Grup desteği,
3. Zenginleştirme ve Hızlandırma,
4. Müfredat Değişikliği/Farklılaştırma.

Ancak bu sistemin erken çocukluk döneminde uygulamak kısmen yararlı olabilmektedir. Örneğin, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar, genellikle "normal" okul öncesi kurumlarında bütüncül veya kapsayıcı olarak desteklenebilir. Bu kurumlar seçici olarak değil de sosyal alan odaklı çalıştığı için, üstün yetenekli çocukları ayrı gruplarda ele almazlar, bunun yerine tüm çocukları birlikte tüm ilgi alanlarını ve gelişim gereksinimleri geniş bir şekilde gözeterek desteklerler (Ruckdeschel 2017). Ayrıca okullarda genellikle özel yetenekli bireylerin güçlü yönlerinin yadsınarak eğitim ve öğretimde normal programlarındaki kazanımları edinmeleri beklendiğinden kendi özel yeteneklerini geliştirme imkânı bulamayabilir. Genellikle özel yetenekli bireylere sunulan eğitim olanakları normal müfredatın hızlandırılması ve zenginleştirme bileşiminden ibaret kalmaktadır. (Schiever & Maker, 2003).

Erken çocukluk çağındaki özel yetenekli çocukların keşfedilmesinde, yönlendirilmesinde ve eğitimlerinde en büyük farkındalık okul öncesi öğretmenlerine düşmektedir. Burada en önemli unsur ise öğretmen ve veli farkındalığıdır. Farkındalık, fark etmek, keşfetmek ve tanılamak ise bu işin ön basamağı olup belki bundan sonraki süreçler ise en zorlu kısım olacaktır. Çünkü tanılanan özel yetenekli bireyin gereksinimleri doğrultusunda sürekli keşfedilmesi ve eğitimine yönelik çalışmalarının güncellenerek sürdürülmesi gerekmektedir. (Lehwald 1986'dan aktaran, Heller ve Schofield, 2008).

Özel yetenekli çocukların devam ettiği okul veya okul öncesi kurumları tarafından ebeveynlerin yoğun bir şekilde danışma ve bilgilendirilmeye ihtiyaç duydukları anlaşılmaktadır (Koop ve Welzien, 2010). Ayrıca danışma nedenlerini ve konularını ele alan bilimsel çalışmalarda ebeveynlerin üstün zekâli psikolojisi hususunda uzmanlaşmış danışmanlık hizmetlerinden faydalandığı görülmektedir. Okul öncesindeki çocukların bir kısım ebeveynlerinin de danışmanlık hizmetlerinde kapsamında uzmanlara sorularının önemli bir bölümünü yöneltebildiklerini bildirilmektedir (Koop ve Preckel 2015). Erken çocukluk eğitimi uzmanlarının özellikle yetenekli çocukları tanıma ve destekleme konusunda birçok soruya muhatap kaldığı ortaya çıkmaktadır. Bunun altında yatan en önemli neden ise ebeveynler açısından okul öncesi öğretmenlerinin "uzman rolünü" üstlenmesidir. Ebeveynler, çocuklarına yönelik tavsiye ve destek talebiyle, yeterli destek sağlamak adına bir takım taleplerle veya kararlar almak için (örneğin, okula başlamak için doğru zaman hakkında) uzmanlara başvurur (Koop, 2017).

Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyin tanıma ve eğitiminin nasıl olması gerektiği konusunun yanı sıra okul öncesi kurumlarının fiziksel donanımının uygunluğuyla ilişkin Güleş 2013'de yaptığı araştırmada okul öncesi eğitimde fiziksel çevreye yönelik kalite standartlarını öğretmen, veli ve yönetici görüşlerine göre açıklanmıştır. Güleş 2013 göre okul öncesi öğretmenleri kurumlarındaki fiziksel alt yapı ve çevresel normların iyileştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla tanıma ve eğitim dışında kurumların fiziksel donanım ve olanaklarının iyileştirilmesinin gözden kaçırılmaması gereken önemli bir konudur (Özkubat, 2013).

Zihinsel ve devinim gücüne sahip olan özel yetenekli bireyler, var olan her şeyi diğer bireylerden daha ayrıcalıklı görüp algılamaktadırlar. Özel yetenekli çocukların geleceğe önemli derecede etki edecek olmaları ise bu kabiliyetlerinden kaynaklanır. Bu çocukların yeteneklerini maksimum seviyede kullanabilmeleri onlara en uygun eğitim olanakları sunmaktan, hayal kurmalarına izin vermekten ve onları anlayan bir çevre oluşturmaktan geçmektedir. Bundan dolayı özel yetenekli çocuklara ilişkin

mümkün olduğunca gündem oluşturulmalı ve toplumda farkındalık yaratma çalışmaları sürekli devam etmelidir (Köksal, 2020). Dünyada, ülkelerin çağcıl düzeyleri, bilim ve teknolojik alanlarda aldıkları yol ile doğru orantılıdır. Özel yetenekli öğrencilerin çağın gereklerine göre yetiştirmek ülkelere katma değeri yüksek fayda sağlayacaktır. Katma değeri yüksek faydanın en verimli şekilde sağlanabilmesi için erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin ailelerinin bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi gerekecektir. Normal çocukların eğitiminde bile ebeveyn rolü veya okul-aile işbirliği önemli bir yer tutarken bilhassa özel yetenekli çocukların eğitiminde çok daha önemlidir. Erken çocukluk döneminde ailelerin bilgi, yardım ve eğitim alabilecekleri kişi öncelikle okul öncesi öğretmenidir. Bütün bu bilgileri göz önünde bulundurduğumuzda ise bireyi tanıma ve gereksinimleri doğrultusunda eğitim almaları konusunda okul öncesi öğretmenlerinin algı ve görüşleri oldukça önem kazanmaktadır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizine yer verilmiştir. İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın kurulundan 08/06/2020 tarih ve E.34811 sayılı onay kararı alınmıştır. Bu araştırma öğretmen görüşleri açısından benzerliklerini ve farklılıkları ortaya koyarak okul öncesi eğitiminde bireyi tanımada ve eğitimi konusunda yaşanan sorunları saptamak, sorunların nedenlerini ortaya çıkararak çözüm yolları ve öneriler üretilmesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Nitel araştırma insanların oluşturdukları anlamları kavramayla ve insanların dünyayı, dünyada meydana gelen olayları nasıl algıladıkları ve nasıl deneyimler edindikleri ile ilgilenir (Merriam, 2013). Bu çalışma, var olan olguyu ayrıntıları ile betimlenmeye çalışılıp, konuyla ilgili öğretmen ve ebeveyn görüşlerinin alındığı nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik çalışması deseni ile yürütülmüştür (Tanrıoğen, 2012). Bu desende problemi keşfetmek, temel olguyu detaylı bir şekilde kavramak amacı ve araştırma sorularını genel katılımcıların deneyimlerini geniş ölçüde ifadesini sağlar. Ayrıca katılımcı görüşlerini almak için az sayıda kişinin söylemine dayalı olarak veri toplamak, metin analizleri kullanarak verileri betimlemek, temalara göre analiz etmek ve bulguları daha geniş anlamda yorumlamak için kullanılan bir yöntemdir (Creswell, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Araştırma Grubu (Evren, Örneklem, Çalışma Grubu)

Malatya ilinin Yeşilyurt ve Battalgazi ilçesindeki basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenen 7 resmi anaokullarında görev yapan 32 okul öncesi öğretmenidir. Tablo 1'de katılımcı okul öncesi öğretmenlerin demografik ve eğitim bilgileri sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcı Öğretmenlerin Demografik ve Eğitim Bilgileri

		F	%
Cinsiyet	Erkek	6	18.75
	Kadın	26	81.25
İlçe	Yeşilyurt	18	56.25
	Battalgazi	14	43.75
Kıdem	5-9 yıl	4	12.50
	10-14 yıl	15	46.88
	15-19 yıl	9	28.13
	20 yıl ve üzeri	4	12.50
Üniversite/Lisans	Anadolu Üni. AÖF Okul öncesi	8	25.00
	İnönü Üni. Okul öncesi	7	21.88
	Diğer Üni. Okul Öncesi	16	50.00
	Alandışı: Gazi Üni. Dokuma ve Örgü	1	3.13
Yüksek Lisans/Program	THY Üni. İşletme	2	6.25
	İnönü Üni. Okul öncesi	1	3.13
	İnönü Üni. PDR	1	3.13
	İnönü Üni. EYP	1	3.13
	Erciyes Üni. EYP	1	3.13

Tablo 1. Katılımcı Öğretmenlerin Demografik ve Eğitim Bilgileri (Devamı)

		f	%
Doktora	İnönü Üni. Çocuk Gelişimi Yapıyor	1	3.13
Bireyi tanıma dersi almış olma	Evet	15	46.88
	Hayır	17	53.13
Bireyi tanıma dersi alınsın mı?	Evet	32	100.00
	Hayır	0	0.00
Bireyi tanıma teknikleri eğitimi almış	Evet	6	18.75
	Hayır	26	81.25
Bireyi tanıma teknikleri eğitimi isteyen	Evet	30	93.75
	Hayır	2	81.25

Veri Toplama Aracı

Çalışma konusu gereği erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyleri tanıma ve eğitimine ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine yönelik derinlemesine araştırma yapılmış olup alan yazın taraması yapılmıştır. Okul öncesi öğretmenleri ile yürütülecek çalışma için yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilmiştir. Söz konusu yarı yapılandırılmış görüşme formu İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri ve Temel Eğitim Anabilim dalında görev yapan üç öğretim üyesine sunulmuş ve görüşleri alınarak geliştirilmiştir. Ayrıca yarı yapılandırılmış görüşme formunun geliştirilmesi sürecinde beş okul öncesi öğretmenine uygulanmıştır. Okul Öncesi öğretmenleri için geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci kısımda katılımcıların kişisel bilgileri, mesleki, akademik ve özel yetenekli bireyler hakkında tecrübelerine yönelik sorular yer almaktadır. İkinci kısımda ise erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin tanınması ve eğitimi konusunda öğretmen görüşleri belirlemeye yönelik 12 soru bulunmaktadır. Formun son iki soru ise öğretmen açısından ebeveyn ile ilgili görüşlerin yansıtılmasını amaçlamaktadır.

Verilerin Toparlanması

Araştırmacı tarafından basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle 10 okul belirlenmiştir. Belirlenen okullar aranıp okul yöneticisine bilgilendirme yapılmıştır. Bilgilendirme sonucu çalışmaya gönüllü katılacak 4 okul Battalgazi ve 3 okul Yeşilyurt ilçesi olmak üzere toplam 7 okul tespit edilmiştir. Randevu alınarak gidilen okullarda 7 okul müdürü, 4 okul müdür yardımcısına ve 45 öğretmene bilgilendirme yapılmış olup çalışmaya gönüllü katılmak isteyen toplam 37 öğretmen arasından 32'si rastgele seçilmiştir. Öğretmen görüşmeleri anaokulları tarafından tahsis edilen görüşme odasında ya da rehberlik servisinde yapılmıştır. Katılımcılardan izin alınarak yanıtlar araştırmacı tarafından ses ve not tutma yöntemiyle kayıt altına alınmıştır. Görüşmeler ortalama 18 dakika 24 saniye sürmüş olup toplam 9 saat 48 dakika 43 saniyedir. Görüşmeler 2020 Haziran ayı içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Ses kayıtlarının transkripti yapılmıştır. Her bir soru için bir başlık açılmış olup katılımcılardan alınan tüm yanıtlar ilgili başlık altında toplanmıştır. Yanıtların analizi için kodlama yönteminden yararlanılmıştır. Kodlamada ise bir başlık altında toplanan benzer ifadeler toplanmış olup her biri soru için nihai tablolar elde edilmiştir. Öğretmenlerin ifade ettikleri hususlar ne yoğunlukla değindiklerinin belirlenmesi amacıyla frekans ve yüzdeler olarak tablolara yansıtılmıştır. Katılımcıların bir konu yâda başlık altında benzer olarak ifade ettikleri her bir husus frekans sayısı olarak tablo da yerini almıştır. (Saldana 2019 çev. Tüfekçi, Şad ve Akcan). Geçerlik ve güvenilirliği sağlamak için transkriptler katılımcıların kişisel bilgileri paylaşılmadan bir uzmandan kodlama yapılması sağlanmış olup iki kodlama arasında %95,46 oranında benzerlik bulunmuştur.

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde yapılan analizlerin neticesinde ulaşılan bulgulara ve bunlara bağlı olarak yapılan yorumlara yer verilmiştir. Tablolarda, kodlama yöntemi sonucu ulaşılan başlıklar ve her bir başlığın frekansı ve yüzdeliği sunulmuştur. Katılımcılardan alınan ifadeler bir başlık altında toplanırken aynı veya benzer ifadeden birden fazla verilmişse her bir ifade frekans çetele tablosunda yerini almıştır.

Bundan dolayı bir başlık altında katılımcı sayısından fazla frekans bulunabilir. Elde edilen bulgular okul öncesi öğretmenlerinin erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyi tanıma ve eğitimine ilişkin olup bu bağlamda yorumlar yapılmıştır.

Tablo 2. Özel yetenekli bireylerin özelliklerine ilişkin öğretmen görüşleri

	F	%
Öğrenme	34	31.19
Dil ve Konuşma	15	13.76
Güdülenme	14	12.84
Hayal Gücü	13	11.93
Akademik	11	10.09
Soru Sorma	5	4.59
Resim	4	3.67
Duygu durum ve diğer	13	11.93

Tablo 2' de görüleceği üzere okul öncesi öğretmenleri açısından, erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyin diğer bireylerden farkı olarak % 31.19 ile öğrenme, %13.76 dil ve konuşma, % 12.84 güdülenme, % 11.93 hayal gücü, %10.09 akademik, % 4.59 soru sorma, %3.67 resim, duygu-durum ve diğerdir. Elde edilen bulgulara göre özel yetenekli bireylerin erken çocukluk döneminde diğer çocuklardan daha hızlı öğrenme ve dil-konuşma konusunda daha ileri seviyede oldukları söylenebilir. Öğretmenlerin ifade ettikleri görüşlerden örnekler aşağıda sunulmuştur.

KÖ 4: Daha hızlı öğreniyorlar. Daha fazla öğrenme istekleri var. Durağan şeylerden sıkıyorlar. Öğrenmeye hiperaktifler.

KÖ 16: Duyarlılıkları çok yüksek. Farkındalıkları çok yüksek. Dil gelişimleri çok yüksek. Kendini ifade etme becerileri çok yüksek.

KÖ 31: Hızlı düşünüyorlar. Hazır cevaplar. Beklenmedik ürünler ortaya koyuyorlar.

Tablo 3. Özel yetenekli bireylerin keşfedilmesi hakkında öğretmen görüşleri

	F	%
Zekâ Testi Yönlendirme	30	40.00
Yöntem	23	30.67
Eğitim	22	29.33

Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin nasıl keşfedileceğine yönelik öğretmenler görüşleri tablo 3'e göre keşfetmek için bireyler erken dönemde %40.00 ile zekâ testine yönlendirilmelidir. Zekâ testi yönlendirme ana başlığı içinde ise RAM'a uzmana yönlendirme, okul rehberlik servisine yönlendirme ve okul öncesi dönemde zekâ testinin yapılması öğretmenler tarafından dile getirilmiştir. İkinci olarak ise keşfetmek için yöntem konusu %30.67 ile belirtilmektedir. Yöntem ana başlığı içerisinde ise okul öncesi öğretmenin gözlem ve önerisi, zenginleştirilmiş sınıf, atölye ve etkinlik ortamı, son olarak da okul öncesi öğretmenin analiz, bulgu ve anekdotlarının e-okulda işlenmesi; özel yetenekli çocuğun kendiliğinden kendini belli edeceği, bireysel ilgi ve özgüven ile keşfedebileceği ve öğrencinin iyi tanınmasıyla keşfedebileceğine ilişkin görüşler bulunmaktadır. Son ana başlık ise %29.33 ile eğitimidir. Eğitimden kasıt ailelerin ve okul öncesi öğretmenlerinin eğitilmesidir. Buna göre öğretmenlerin ve ailelerin eğitilmesiyle erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyler keşfedilebilir şeklinde belirtilen sonuçlara ulaşılmıştır. Katılımcı okul öncesi öğretmenlerinin ifade ettikleri görüşlerden bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

KÖ 2: Zenginleştirilmiş etkinliklerde öğrencinin fark edebileceğini düşünüyorum. Grup oyunlarında Liderlik özelliklerini gösteriyorlar. Hikâye okuyup resme dökmelerini istiyorum.

KÖ 6: Öğretmenin bilgi sahibi olması lazım. Ailenin de bilinçli olması. Öğretmen gözlem yapmalı. Aileyi yönlendirmeli. RAM'dan tanı alması sağlanmalı. Tanı olmasa bile erken yaşta çocuğun ilgisi doğrultusunda eğitim almalı.

Tablo 4. Özel yetenekli bireylerin eğitimi konusunda erken çocukluk döneminde öğretmenlerin yaptıkları

	F	%
Okul Kurs Etkinlik	24	32.43
Aile Yönlendirme	13	17.57
Özel bir çalışma yapmama	13	17.57
Sanatsal, Sportif ve Kültürel	7	9.46
Kaliteli Vakit	6	8.11
Oyun	5	6.76
Kitap/Hikâye	4	5.41

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin eğitimi yönelik %32.43 ile okul/kurs/etkinlik yaptıkları anlaşılmaktadır. Okul/kurs/etkinlik ana başlığı içinde ise zenginleştirilmiş etkinlikler, bireysel eğitim, okuldan sıkılmamasına sağlama, şiir okuma, şiir ezberletme, dil gelişim ve öğrenmeyi öğrenme bulunmaktadır. Sonranda ise %17.57 ile aileyi yönlendirme ve özel bir çalışmama yapmama, %9.46 ile sanatsal, sportif ve kültürel çalışmalar, %8.11 ile kaliteli vakit geçirme, %6.76 ile oyun ve %5.41 ile kitap/hikâye okuma olarak sıralanmaktadır. Öğretmenler tarafından daha çok akademik çalışmaların yürütüldüğü söylenebilir. Okul öncesi öğretmenlerinin ifade ettikleri görüşlerden bazıları aşağıda sunulmuştur.

KÖ 1: Aile görüşmesi yaptım. Farklı kurslar yönlendirdim. Sorulara tatmin edici cevap verdim. Kitap okudum. Soru yöneltmesine izin verdim.

KÖ 4: Öğrencinin mutlu olacağı ortam sağladım. Enerjisini boşaltmasına imkân tanıdım. Ek veya farklı etkinlikler verdim. Sorularına yanıt veriyorum. Onun istek ve düşüncelerine önem veriyordum.

Tablo 5. Yetenek alanları konusunda verilen eğitime ilişkin öğretmen görüşleri

	F	%
Genel Yetenek	33	35.11
Görsel Sanatlar	17	18.09
Müzik	13	13.83
Kültürel	12	12.77
Özel bir çalışma yapmama	10	10.64
Spor	9	9.57

Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylere yetenek alanlarına göre verilen eğitimler tablo 5’de verilmiştir. Okul öncesi öğretmenleri tarafından erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerle %35.11 ile en çok genel yetenek alanına yönelik çalışmaların yürütüldüğü anlaşılmaktadır. İkinci %18.09 görsel sanatlar, üçüncü %13.83 müzik, dördüncü %12.77 kültürel ve beşinci olarak da %10.64 ile spor alanına yönelik faaliyetlerin gerçekleştirildiği görülmektedir. %10.64 oranında özel bir çalışma yapmama ana başlığı ortaya çıkmıştır. Bu başlık altında ise özel bir şey yapmama ve diğer öğrencilere yönelik normal müfredatı bu çocuklara da uygulama bulunmaktadır. Ayrıca, bir şey yapmama başlığı altında okulun imkânları iyi olmadığından bir şey yapamama, sınıf mevcudunun yoğunluğundan dolayı bir şey yapmama ve genel yetenek ve diğer alanlarda öğretmen olarak yetersiz olduğundan dolayı bir şey yapamama olarak ifadeler elde edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin ifade ettikleri görüşlerden bazıları aşağıda sunulmuştur.

KÖ 2: Çok fazla bir şey yapıldığını düşünmüyorum. Eğitim sistemi bu çocukları köreltiyor. Farklı yerlerden farklı şeyler kullanıyorum. Görsel çok kullanıyoruz. Resimsiz hikâye. Çocukları düşünmeye ve üretmeye sevk ediyorum.

KÖ 12: Sınıf mevcut sayısı çok olduğu için istenilen şekilde yürümüyor. Türkçeye daha çok ağırlık veriyorum, sportif daha az. Bilişsel daha fazla. Zihinsel ritmik çalışmalar yapıyorum.

KÖ 13: Zihinsel alanda ve diğer alanlarda kendimi yetersizim hissediyorum. Yönlendirme yapıyorum. Diğer alanlarda da okulumuzun donanımı çokta iyi değil resim ve müzik olsun.

Tablo 6. Eğitim verme yeterliliğinin sağlanması için yapılması gerekenlere yönelik öğretmen görüşleri

	F	%
Eğitim (İş başında)	49	55.06
Eğitim (Lisansta)	29	32.58
Genel Politika ve Sistem	8	8.99
Kişisel Gelişim ve Motivasyon	3	3.37

Tablo 6' da görüldüğü gibi öğretmenin özel yetenekli bireylere eğitim verme yeterliliğinin %55.06 iş başında eğitim, %32.58 lisansta eğitim, %8.99 genel politika ve sistem ve %3.37 kişisel gelişim ve motivasyon sağlanabileceğidir. Öğretmenin eğitim verme yeterliliğinin sağlanması için yapılması gerekenlere yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıda sunulmuştur.

KÖ 7: Hizmet içi eğitimlerde saha çalışmaları yapılmalıdır. BİLSEM'den uygulamalı eğitim alınmalıdır. Öğretmen bireysel olarak bu konuda eğitim alabilir. Lisans öğrencileri de eğitim alan öğretmenden eğitim alabilir.

KÖ 10: Lisansta der olarak verilmelidir. Okul deneyimi dersinde sahada BİLSEM'de desteklenmelidir. Hizmetiçin'de tecrübeli öğretmenlerden istekli okul öncesi öğretmenine verilmelidir.

KÖ 19: Yeterli donanımla sınıf ortamının düzenlenmesi lazım. Kaynaştırma öğrencisini eğitimi gibi olmalı ya da tamamen ayrılmalı.

KÖ 27: Aslında bunu temelini lisansta yapmak lazım. Uygulama, Staj. Özel yetenekli çocukları görmek lazım. İş başında özel yetenekli çocuklarla çalışmış okul öncesi öğretmenlerinin diğer okul öncesi öğretmenlerini eğitmesi lazım.

Tablo 7. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyleri tanımaya ve eğitimine ilişkin öğretmen beklentileri ve önerileri

	F	%
Okul Öncesinde Özel Yetenekli Çocuk için program geliştirilmesi	51	50.5
Öğretmen Eğitimi	29	28.71
Erken Tanılama ve Eğitim	15	14.85
Aile Eğitimi	6	5.94

Tablo 7 incelendiğinde erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin tanınması ve eğitimine ilişkin beklenti ve öneriler sıralamasıyla %50.50'si özel yetenekli çocuk için okul öncesi eğitim politikası ve sistem, %28.71'i öğretmen eğitimi, %14.85'i erken tanılama ve eğitim ve %5.94'ü aile eğitimidir. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyleri tanımaya ve eğitimine ilişkin öğretmen beklentileri ve önerileri bazıları aşağıda verilmiştir.

KÖ 1: Öğretmenler eğitimden geçirilmeli mutlaka. Eğitimlerin tekrarı yapılmalı. İş yükünden dolayı öğretmenler seminerlere katılmak istemiyor. Özel öğrenci olan sınıfa yardımcı öğretmen verilebilir.

KÖ 18: Fiziki şartlar ve materyaller bu çocuklara göre olmalı. Öğretmenin bu konuda bilgilendirilmesi ve eğitilmesi gerekir. Eğitilen öğretmenin ailelere eğitim vermesi lazım.

KÖ 28: Kesinlikle ayrı bir Anaokulu açılmalı. Öğretmen eğitilmeli. RAM ile işbirliği yapılmalı.

KÖ 32: Özel yeteneklilerin tanınması daha erken yapılmalıdır.

Tablo 8. Erken çocuk döneminde özel yetenekli çocukları tanımda ebeveyn yeterliliği ile ilgili öğretmen görüşleri

		F	%	TF	GN%
Yetersiz	Yeterli değil	22	78.57	28	87.5
	Kesinlikle değil	3	10.71		
	Maalesef değil	2	7.14		
	Hayır	1	3.57		
Yeterli	Yeterlidir/tek başına yetme.	1	50.00	2	6.25
	Ebeveynler fark ediyorlar	1	50.00		
Kısmen Yeterli	Birçoğu yeterli değil	1	50.00	2	6.25
	Sosyoekonomik düşük	1	50.00		

Tablo 8' de öğretmenler açısından erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocukları tanımda ebeveyn yeterliliği %87.50 ile yetersiz, %6.25 ile kısmen yeterli ve %6,25 ile yeterlidir. Özel yetenekli çocukları tanımda ebeveyn yeterliliği konusunda öğretmen görüşlerinden bazıları şunlardır.

KÖ 1: Birçoğu yeterli değil. Özellikle bizim semtteki sosyoekonomik düşük olanlar yeterli değil.

KÖ 2: Yok, hiç yeterli değil, ebeveynler hiç bilemiyorlar.

KÖ 16: kesinlikle değil.

KÖ 17: En yeterli diyen kişi bile bence yetersizdir.

Tablo 9. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocukların eğitimine ilişkin ebeveyn katkısına yönelik öğretmen görüşleri

		F	%	TF	GN%
Önem ve Görüşler	Çok önemli/etkili	5	26.32	19	39.58
	Okul-Aile işbirliği çok önemli	4	21.05		
	Aile sabrı/maddi gücü önemli	2	10.53		
	Fark etme ve yardım alma	2	10.53		
	Sürekli iletişim olmalı	2	10.53		
	Bu konuda çaba gösterilmeli	1	5.26		
	5-6 aylarda aileye ipucu	1	5.26		
	Veli katkısı olmadan olmaz	1	5.26		
	Katkı sağlarsa ileri safhalar	1	5.26		
Bilinçli Aile	Bilinçli aileler katkı sağlar	13	100.00	13	27.08
Kısmen	Her ebeveyn değil/İstisna	2	28.57	7	14.58
	Ebeveyne göre değişir	1	14.29		
	Geçmişe göre daha iyi gibi	1	14.29		
	Genel manada destek	1	14.29		
	Çok düşük bir oran	1	14.29		
	Düşük oranda olsa da var	1	14.29		
Katkı Yok	Çok bilinçli değil	2	40.00	5	10.42
	Bence yetersiz	2	40.00		
	Katkı sağlamıyorlar	1	20.00		
Katkı	Çok fazla olduğunu düşünüyorum	1	25.00	4	8.33
	Kesinlikle çok katkıları var	1	25.00		
	Çok yüksek büyük düzeyde	1	25.00		
	Veliler destekleyebilir	1	25.00		

Tablo 9'a göre öğretmenler açısından ebeveyn katkısı %27.08 ile eğer aile bilinçli ise katkı sağlar, %14.58 ile kısmen katkı sağlar, %10.42 ile katkı sağlamaz ve %8.33 ile de katkı sağlar şeklindedir. Ayrıca ebeveyn katkısının önemi hakkında görüşler bir ana başlık altında toplanmış olup öğretmenler %39.58 ile ebeveyn katkısının önemini vurgulamışlardır. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocukların eğitimine ilişkin ebeveyn katkısı ile ilgili öğretmen görüşlerinden bazıları şunlardır.

KÖ 1: Çok önemli düşünüyorum. Bilinçli aile ise çok iyi eğitileceğine inanıyorum. Bir tek okulla bitmiyor. Ailenin sabrı ve maddi gücü önemli. Okulda yapılanları veya öğretmenin önerilerini evde sabır ile yaptırarak çocuğa. Özellikle sabır çok önemli. Maddiyatta çok önemli.

KÖ 7: Çok önemli, çünkü ilk tespit ailede başlar. Çocuk ilk 5-6 aylık iken gelişim basamaklarında ileride olup aileye ipucu verebilir.

KÖ 11: Ebeveyn katkısı olmadan özel yetenekli eğitimi verilemez.

KÖ 19: Bilinçli ise öğretmenle beraber çocuğa yol haritası çiziyorlar.

Tablo 10. Okul öncesi kurumunda fiziki ve materyallerin elverişliliği hakkında öğretmen görüşleri

	F	%
Yetersiz	19	54.29
Yeterli	7	20.00
Kısmen Yeterli	6	17.54
Kişisel Gayret ve Motivasyon	3	8.57

Tablo 10 incelendiğinde okul öncesi kurumunda donanım ve fiziki şartların özel yetenekli çocuğu tanıma ve eğitimine ilişkin %54.29, yetersiz, %20.00 yeterli, %17.14 kısmen yeterli olduğudur. Ayrıca %8.57 kişisel gayret ve motivasyon ile fiziki ve materyal elverişliliğinin sağlanabileceği yönündedir. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocukların okul öncesi kurumunda donanım ve fiziki şartlar açısından tanıma ve eğitimine ilişkin elverişliliği ile ilgili öğretmen görüşlerinden bazıları şunlardır.

KÖ 2: Biz uygun ürünleri edinmeye çalışıyoruz. Bilinçli yönetim ve öğretmenler olursa oluyor. Hikâye ve oyuncak seçiminde zihinsel gelişim için dikkat ediyoruz.

KÖ 8: Kısmen elverişli.

KÖ 14: Çokta değil.

KÖ 16: Maalesef değil.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu kısımda bulgular ilgili araştırma ve kuramsal bilgi doğrultusunda tartışılmış, sonuçlandırılmıştır. Elde edilen bulgular ışığında öneriler oluşturulmuştur.

Tartışma

Erken çocukluk dönemindeki özel yetenekli bireyi tanıma ve eğitimine ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde; öğretmenler açısından özel yetenekli bireylerin erken çocukluk döneminde diğer çocuklardan farklar olarak Tablo 2'de görüldüğü üzere daha hızlı öğrenme ve dil-konuşma ilgili ileri seviye bariz olarak söylenebilir. Horsch ve diğerleri (2006) tarafından erken çocukluk dönemindeki özel yetenekli bireyler özellikleri arasında yüksek öğrenme ve hızlı kavrama kapasitesi olduğunu Arnold ve Preckel, (2011) ise olağan üstü konuşma gelişimi, yaşlarına göre alış gelinmeyen kendini ifade etme gücü ve kelime hazinesi gözlenmektedir olarak belirtilmiştir.

Öğretmenlerin erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin keşfedilmesi için neler yapılabilir ile görüşleri ise Tablo 3' de görüldüğü gibi zekâ testine yönlendirme, yöntem usulleri ve eğitimidir. Yöntem usulleri olarak okul öncesi öğretmenin gözlem ve önerisi, zenginleştirilmiş sınıf, atölye ve etkinlik ortamı, son olarak da okul öncesi öğretmenin analiz, bulgu ve anekdotlarının e-okulda bir sistem geliştirilerek işlenmesidir. Ayrıca bazı öğretmenlerin düşünceleri de; özel yetenekli çocuğun kendiliğinden kendini belli edeceği, bireysel ilgi ve özgüven ile keşfedilebileceği ve öğrencinin iyi tanınmasıyla keşfedilebileceği yönündedir. Preckel ve Brüll (2008) göre eğer bir çocuğun zekasal olarak üstün yetenekli olduğu düşünülüyorsa tanınmak için zeka testi enstrüman

olarak kullanılması önerilir. Ayrıca zekâ testine yönlendirme ana başlığında söz konusu okul öncesi çocuklarının BİLSEM/RAM tarafından uygulama yapılması sonucu tanılanması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin eğitimi ile ilgili öğretmenler tarafından neler yapıldığına yönelik Tablo 4'e bakıldığında ise birinci olarak okul, kurs ve faaliyetleri yer almaktadır. Sonrasında ise aileyi yönlendirme ve özel bir çalışmaya yapmama hususu belirtilmektedir. Son olarak da sanatsal, sportif ve kültürel çalışmalar ile kaliteli vakit geçirme ile ilgili bulgular elde edilmektedir. Öğretmenler tarafından daha çok akademik çalışmaların yürütüldüğü söylenebilir. Öğretmen açısından yönlendirme ana başlığı ortaya çıkmıştır. Bu durum açık olarak şunu ortaya koymaktadır. Öğretmenin bir eğitim uzmanı olarak ebeveynleri bilinçlendirdiği, yönlendirdiği ve eğitim verdiği anlaşılmaktadır. Preckel ve Vock'un (2013) çalışmasında ise özel yetenekli çocukların nasıl desteklenmesi gerektiği sorusuna verdikleri yanıtlar şu şekildedir; Genellikle okul çağında sistematik olarak özel yetenekli desteği kategorileştirilerek özelliği destek uygulamalarından yararlanılmaktadır. Bunlar ise üstün yetenekli çocukların destek yaklaşımları başlığa altında şöyle ifade edilmektedir; Bütünleştirme ve Bireyselleştirme, Bireysel ve Grup desteği, Zenginleştirme ve Hızlandırma, Müfredat Değişikliği/Farklılaştırma. Ancak bu sistemin erken çocukluk döneminde uygulamak kısmen yararlı olur. Örneğin, erken çocukluk dönemindeki üstün yetenekli çocuklar, genellikle "normal" okul öncesi merkezlerinde bütüncül veya kapsayıcı olarak desteklenebilir. Bu kurumlar seçici olarak değil de sosyal alan odaklı çalıştığı için, üstün yetenekli çocukları ayrı gruplarda ele almazlar, bunun yerine tüm çocukları birlikte tüm ilgi alanlarını ve gelişim gereksinimleri geniş bir şekilde gözeterek desteklerler. (Ruckdeschel 2017).

Erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocukların eğitimine yönelik ebeveyn katkısı ile ilgili öğretmen görüşleri Tablo 9'dan alınmış olup eğer aile bilinçli ise katkı sağlar ifadesi ortaya çıkmıştır. Öğretmenler ebeveyn katkısını önemsemektedirler, olmasını istemektedirler. Ebeveyn katkısını eğer aile bilinçli ise bağlamında ele almaktadırlar. Konu ile iki şekilde yorum yapılabilir birinci olarak eğer katkı sağlar ve kısmen katkı sağlar görüşleri dışarıda tuttuğumuzda ve diğer görüşleri katkı sağlamaz olarak nitelendirdiğimizde erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocukların eğitiminde ebeveyn katkısı okul öncesi öğretmeni açısından düşük düzeydedir. İkinci olarak ise eğer aile bilinçli ise destekler, katkı sağlar ve kısmen katkı sağlar açısından değerlendirdiğimizde ise bilinçli aile katkı sağlar. Burada özellikle ailelerin bilinçlendirilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Özel yetenekli çocuklar ile çalışan okul ve okul öncesi kurumları tarafından ebeveynlerin yoğun danışma ve bilgilendirilmeye gereksinim duyduklarını bildirilmektedir. (Koop ve Welzien, 2010) Ayrıca danışma nedenlerini ve konularını ele alan bilimsel çalışmalarda ebeveynlerin üstün zekâlı psikolojisi hususunda uzmanlaşmış danışmanlık hizmetlerinden faydalandığı anlaşılmaktadır. Okul öncesindeki çocukların bir kısmının ebeveynleri de danışmanlık hizmetleri kapsamında sorunlarının önemli bir bölümünü yönettikleri bildirilmektedir. (Koop ve Preckel 2015)

Tablo 6 incelendiğinde erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin öğretmen tarafından eğitim verme yeterliliği nasıl sağlanacağına ilişkin öğretmen görüşleri lisans eğitiminde ve iş başında mesleki yetiştirme neler yapılabilir çerçevesinde bulgular elde edilmiştir. Buna göre eğitim ana başlığı lisansta eğitim ve iş başında eğitim olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Öğretmenler öncelikle iş başında eğitim ile bu konuda yol alınabileceğine inanmaktadırlar. Sonrasında ise yine oldukça yoğunlukla lisansta eğitim ile eğitim verme yeterliliğini sağlanabileceğini düşünmektedir. Öğretmenler bu konuda genel politika ve sistemin geliştirilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Son olarak az bir oranda olsa da kişisel gelişim ve motivasyona değinmişlerdir. Öğretmenler erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyleri eğitim verme hususundaki yeterliliklerinin sağlanmasını için öğretmenin eğitilmesi gerektiğine inanmaktadır. Bu durum toplamda görüşlerin tamamına yakının örtüşmesi ile net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin nasıl eğitileceği konusunda verdikleri ifadelerin yarım fazlasını iş başında eğitim alma olarak sunması öğretmenlerin lisans eğitimini önemsedikleri birlikte daha çok mesleki yetiştirme kapsamında çalışmalar yapılması gerektiği yönündedir. Belirtilen hususlar dikkate alındığında konu ile ilgili öğretmen öz yeterlilik farkındalığının düşük olduğunu göstermektedir.

Ailelerin yanı sıra, okul öncesi kurumları küçük çocuklar için en önemli öğrenme yerlerinden biridir. Çalışmalarıyla çocuk gelişimi ve dolayısıyla yeteneklerin tanınması ve geliştirilmesi üzerinde etkili bir etkiye sahip olabilirler (Solzbacher ve Behrensen 2010). Okul öncesi bakım merkezindeki bireysel destek, çocukların çeşitli yeteneklerini güce yönelik bir perspektiften dikkate alırsa, özel yetenekliler de dâhil olmak üzere tüm çocukların potansiyellerini geliştirmelerini sağlar.

Bu öncüllerin tanınmasıyla, erken çocukluk eğitimi uzmanları için özellikle yetenekli çocukları tanıma ve teşvik etme konusunda çok sayıda soru ortaya çıkıyor. Bu, özellikle ebeveynlerin kendilerine "uzman rolü" ile hitap ettikleri arka plana karşı. Ebeveynler, tavsiye ve destek talebiyle, bazen yeterli destek için belirli taleplerle veya kararlar almak için (örneğin, okula başlamak için doğru zaman hakkında) uzmanlara başvurur. (Koop, 2017)

Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin okulöncesi kurumunda donanım ve fiziki şartlar açısından özel yetenekli çocuğu tanıma ve eğitimine ilişkin elverişliliği üzerine olan Öğretmen görüşleri Tablo 10'dan elde edilmiştir. Buna göre birinci olarak yetersiz, ikinci olarak yeterli ve son olarak kısmen yeterlidir. Bu üç tanımlamanın dışında öğretmenler az bir oranda olsa kişisel gayret ve motivasyon parmak basmışlardır. Özel yetenekli bireylerin tanınması ve eğitimine ilişkin okul öncesi kurumlarının olanak ve fiziksel şartlar açısından yetersiz olduğunu öğretmenlerin düşündükleri söylenebilir.

Okul Öncesi eğitim kurumlarının çocuklarının gereksinimlerini karşılayacak şekilde dizayn edilmesi oldukça önemlidir. Güzel dizayn edilmiş okul öncesi merkezleri çocuk ile öğretmen arasında ilişkiye olumlu katkı sağlayacaktır. Ayrıca nitelikli eğitim ortamları yaşanabilir ortam oluşturmanın yanı sıra eğitime destek olarak engelleyici etmenleri ortadan kaldırılmasında önemli rol oynayacaktır. Okul öncesi çağındaki çocuklar oldukça araştırmacı meraklıdır. Çocuklarının gereksinimlerini, merak güdülerini karşılayacak eğitim ortamlarının sağlanması gerekmektedir. Güleş (2013) yaptığı araştırmada okul öncesi eğitimde fiziksel çevreye ilişkin kalite standartlarını öğretmen, veli ve yönetici görüşlerine göre açıklanmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda okul öncesi öğretmenleri kurumlarındaki fiziksel alt yapı ve çevresel normların iyileştirilmesi hususunu belirtmişlerdir. (Özkubat, 2013)

Tablo 7 incelendiğinde öğretmen görüşleri öncelikli olarak özel yetenekli çocuk için okul öncesi eğitim politikası ve program geliştirilmesidir. Sonrasında ise öğretmen eğitimidir. Erken tanılama ve eğitim daha sonra gelmektedir. Son olarak da aile eğitimine değinmişlerdir. Öğretmenlere göre okul öncesi dönemde özel yetenekli çocukların keşfedilmesi ve eğitimi ile ilgili genel politika ve program geliştirilmesi gerekmektedir. Sonrasında ise öğretmen eğitimi vurgu yapılmıştır. Bu durum öz yeterlilik farkındalıklarını bir kez daha ortaya koymaktadır. Erken tanılama ve aile eğitimi ise belirtilen diğer hususlardır.

Sonuç

Genel olarak özetleme yapmak gerekirse erken çocukluk dönemindeki özel yetenekli çocuklar ile diğer çocuklar arasında farklar okul öncesi öğretmeni görüşleri açısından hızlı öğrenme ve dil-konuşma ilgili ileri seviyedir. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylere yönelik öğretmenler tarafından çocukların eğitimi ile ilgili o dönemde neler yaptıkları üzerine elde edilen bulgulardan okul, kurs ve faaliyetleri ön plana çıkmaktadır. Sonrasında ise aileyi yönlendirme ve özel bir çalışmama yapmama hususu belirtilmektedir. Son olarak da sanatsal, sportif ve kültürel çalışmalar ile kaliteli vakit geçirme ile ilgili bulgular elde edilmektedir. Öğretmenler tarafından daha çok akademik çalışmaların yürütüldüğü söylenebilir. Ayrıca erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocukların eğitimine yönelik ebeveyn katkısı ile ilgili öğretmen görüşleri alınmış olup eğer aile bilinçli ise katkı sağlar ifadesi ortaya çıkmıştır.

Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin öğretmen tarafından eğitim verme yeterliliği nasıl sağlanacağına ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde lisans eğitiminde ve iş başında mesleki yetiştirme neler yapılabilir çerçevesinde bulgular elde edilmiştir. Buna göre eğitim ana başlığı lisansta eğitim ve iş başında eğitim olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Öğretmenler öncelikle iş başında eğitim ile bu konuda yol alınabileceğine inanmaktadırlar. Sonrasında ise yine oldukça yoğunlukla lisansta eğitim ile eğitim verme yeterliliğini sağlanabileceğini düşünmektedir. Öğretmenler bu hususta genel politika ve sistemin geliştirilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Son olarak az bir oranda olsa da kişisel gelişim

ve motivasyona değinmişlerdir. Öğretmenler erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireyleri eğitim verme hususundaki yeterliliklerinin sağlanmasını için öğretmenin eğitilmesi gerektiğine inanmaktadır.

Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin okul öncesi kurumunda donanım ve fiziki şartlar açısından özel yetenekli çocuğu tanıma ve eğitimine ilişkin elverişliliği üzerine olan öğretmen görüşleri ise birinci olarak yetersiz, ikinci olarak yeterli ve son olarak kısmen yeterlidir. Bu üç tanımlamanın dışında öğretmenler az bir oranda olsa kişisel gayret ve motivasyona parmak basmışlardır. Özel yetenekli bireylerin tanınması ve eğitimine ilişkin okul öncesi kurumlarının olanak ve fiziksel şartlar açısından yetersiz olduğunu öğretmenlerin düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenler görüşleri öncelikli olarak özel yetenekli çocuk için okul öncesi eğitim politikası ve sistem geliştirilmesidir. Sonrasında ise öğretmen eğitimidir. Erken tanılama ve eğitim daha sonra gelmektedir. Son olarak da aile eğitimine değinmişlerdir. Öğretmenlere göre okul öncesi dönemde özel yetenekli çocukların keşfedilmesi ve eğitimi ile ilgili genel politika ve program geliştirilmesi gerekmektedir. Sonrasında ise öğretmen eğitimine vurgu yapılmıştır. Erken tanılama ve aile eğitimi ise belirtilen diğer önemli başlıkları oluşturmaktadır.

Öneriler

Bu kısımda erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin keşfedilmesi ve eğitimi konusunda araştırma sonucunda elde edilen ebeveyn ve öğretmen görüşleri doğrultusunda aşağıda maddeler halinde belirtilen başlıklara yönelik öneriler sunulmuştur.

- a) Öğretmene yönelik öneriler
- b) MEB/kamuya yönelik öneriler
- c) Yükseköğretime yönelik öneriler

Öğretmenlere öneriler

Bir birey dünyaya geldikten sonra ilk olarak formal eğitim sistemine giriş yaptığı basamak okul öncesi eğitimidir. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin keşfedilmesi ve ihtiyaçları doğrultusunda eğitim olanaklarına kavuşması büyük ölçüde okul öncesi öğretmenin farkındalık düzeyi ile ilişkilidir. Bu konuda öğretmenden beklenti yüksek olup öneriler şu şekildedir;

1. Erken çocukluk döneminde özel yeteneklilerin tanılanması ve eğitiminin önemi konusunda farkındalık kazanma,
2. Öncelikle okul öncesi kurumuna yeni başlayan öğrencinin ailesinden öğrenciyi tanıma hususunda detaylı bilgi alma,
3. Çocuğu bireysel ve grup etkinliklerinde gelişim, davranış ve performans özelliklerine süreç takibi yapma,
4. Çocuğun özellikle öğrenme ve kavrama yeteneğine bakma,
5. Hayal gücüne yönelik etkinliklerde bulunma,
6. Kendini ifade etmesine olanak tanıma ve geri dönüt verme,
7. Ev ziyaretinde bulunma, elde edilen bulguları aile ile paylaşma ve aileden dönüt alma,
8. Özel yetenekli çocuklar ile çalışan uzmandan konsültasyon alma,
9. Uzman görüşü ile aileyi en erken dönemde tanılama için yönlendirme,
10. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocukların eğitimine ilişkin uzmandan uygulamalı eğitim alma ya da çocuğun eğitim alması için uzmana yönlendirme,
11. Aile ile işbirliği güçlendirerek okuldaki eğitimin evde desteklenmesini sağlama,
12. Okul yönetimi işbirliği ile çocuğun gereken eğitimi alması için materyal ve fiziki şartların iyileştirilmesini sağlama.

MEB/Kamuya öneriler

Gelişmiş toplumların en önemli unsuru insan gücüdür. Ülkemiz diğer ülkelere nazaran genç ve dinamik nüfusu ile avantajlı durumdadır. Her toplumun içinde yaklaşık birbirine yakın oranda özel yetenekli birey bulunmaktadır. Geçmişten günümüze birçok ülke özel yetenekli bireylerin kendi ülkelerine kazandırmak için çalışmalar yürütmektedir. Globalleşen dünyada kendi ülkesinde gereken olanakların sağlanmaması beyin göçüne neden olmaktadır. Yakın tarihimizden örnek vermek gerekirse

ülkeminin bağrından çıkan Nobel ödüllü bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sancar yurtdışında çalışmalarını yürütmektedir. Dolayısıyla ülkenin özel yetenekli bireyleri en erken dönemde keşfedilmeli ve gereken eğitim olanaklarının kamu tarafından sunulması gerekmektedir. Bu hususta MEB ve kamudan beklenti yüksek olup kamunun atması gereken adımlara yönelik erken çocukluk dönemi özel yeteneklilerin tanınması ve eğitimi konusunda milli strateji eylem planı olmalıdır. Söz konusu strateji eylem planı da kısa, orta ve uzun vadeli uygulamaya geçirilmelidir. Bu kapsamda öneriler şu şekildedir;

1. Kültürümüze uygun erken çocukluk dönemi için yeni zekâ veya yetenek testlerinin geliştirilmesi, tanılama için yeterli uygulayıcı öğretmen yetiştirilmesi ve erken çocukluk döneminde özel yetenekli bireylerin tanınmasının yapılması
2. Okul öncesi öğretmen ve adaylarına keşfetme ve eğitimi konusunda BİLSEM, RAM ve Üniversiteler tarafından kaliteli uygulamalı eğitim verilmesi, eğitimlerin tekrarlanması
3. Erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocuklar öğrenciler ile çalışacak okul öncesi öğretmenlerinden formatör ve uygulayıcılar yetiştirilmeli,
4. Ailelere bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarının sürekli yapılması,
5. Kısa vadede özel yetenekli öğrencileri okul öncesinde kaynaştırma/bütünleştirme eğitimine alınması, destek eğitim odası açılması veya özel saat geliştirilmesi ve zenginleştirilmiş materyal desteği sağlanması,
6. Orta vade de BİLSEM veya benzeri bir sistemin okul öncesinde de oluşturulması,
7. Orta vade de her şehirde veya bölgede bir anaokulunda özel yetenekliler sınıfı açılması,
8. Orta vade de özel yetenekli öğrenci bulunan sınıfa yardımcı öğretmen tahsis edilmeli,
9. Özel yetenekli öğrenciler ile çalışacak öğretmenlere kriterler getirilmeli ve istekliliklerden seçilmeli,
10. Özel yetenekli öğrenci bulunan öğretmen ve okul yöneticilerine yurtdışı eğitim ve yabancı dil öğrenme olanakları sunulmalı ve ekonomik olarak motive edilmeli,
11. Uzun vade de okul öncesi eğitiminde öğretmen branşlaşmasına gidilmeli ve özel yetenekli çocuklar için ayrı Anaokulu açılması
12. Özel yetenekli çocuklar erken çocukluktan itibaren ülkeye kazandırılmalı ve eğitim hayatları boyunca gereken alt yapı destekleri sunulmalıdır.

Yükseköğretime yönelik öneriler

Ülkemizde erken çocukluk döneminde özel yetenekli öğrenciler ile çalışacak eğitimcileri yetiştirmek büyük ölçüde Yükseköğretim kurumuna düşmektedir. Bu konuda okul öncesi öğretmenliği programlarından beklentiler ifade edilmiştir. Bu hususta öneriler aşağıda belirtilen şekildedir;

1. Lisans eğitimi boyunca bireyi tanıma teknikleri konusu işlenmeli ve erken çocukluk döneminde özel yetenekli çocuklar ile çalışacak öğretmenlerin yetiştirilmesinde temel lisans eğitiminde atılmalı,
2. Okul öncesi öğretmen adaylarına tanıma ve eğitim konusunda farkındalık kazandırılmalı,
3. Bireyi tanıma teknikleri dersi en az iki dönem olmalı ve gözlem ve uygulama olanağının sağlanması,
4. Materyal geliştirme dersinde özel yetenekli çocuk için uygulamalı materyal geliştirme konusuna yer verilmeli ve öğretmenlik uygulaması veya kurum deneyimi dersinde mutlaka BİLSEM’de özel yetenekli çocuklar ile uygulamalı etkinlikler yapılmalı,
5. Özel yetenekli çocuklar ile çalışmış okul öncesi öğretmenlerinden lisans öğrencileri yararlandırılmalı,
6. BİLSEM ve RAM ile işbirliği ile uzmanlardan lisans öğrencilerin eğitim veya seminer alması sağlanmalı,
7. Bu konuda okul öncesi programlarına akademisyenlerin yetiştirilmesi,
8. Okul öncesi öğretmenliği programında üstün/özel yetenekliler öğretmenliği yan dal olanağının sağlanması,
9. Okul öncesi öğretmenliği programına müzik, spor, resim, zekâ oyunları gibi ağırlık verilerek okul öncesinde branşlaşmanın temeli atılmalı,
10. Projektif çocuk testleri eğitimleri uygulamalı olarak verilmeli ve bireyi tanıma konusunda yetenek/zekâ testleri okul öncesi öğretmen adaylarına verilmelidir şeklinde sunulmuştur.

Kaynakça

- Arnold, D. ve Preckel, F. (2011): *Hochbegabte Kinder klug begleiten*. Ein Handbuch für Eltern. Weinheim: Beltz
- Aktan, K. E. ve Cömert, D. (2005). Türkiye’de okul öncesi eğitimin sorunları ve çözüm önerileri [Problems of pre-school education in turkey and some suggestions for solving those problems]. *Eurasian Journal of Educational Research*, 21, 155 – 172.
- Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage Publications.
- Davis, G. & Rimm, S. (2004). *Education of the gifted and talented*. 5th Edition. Boston: Allyn & Bacon.
- Denizkan, Ü. (2007). Okul öncesi eğitimde değerlendirme aracı olarak portfolyo. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 27 (1), 169-178.
- Heller, K. A. ve Schofield, N. J. (2008). Identification and nurturing the gifted from an international perspective. S. Pfeiffer (Ed.) *Handbook of giftedness in children* (ss. 93-114). US.: Springer
- Horsch, H. Müller, G. & Spicher, H.-J. (2006): *Hoch begabt – und trotzdem glücklich*. Was Eltern, Kindergarten und Schule tun können, damit die klügsten Kinder nicht die Dummen sind. Ratingen: ObersteBrink.
- İlgar, L. (2014). Özel Okul ve Devlet Okulunda Görev Yapmış Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimindeki Farklılıklara İlişkin Görüşleri: Nitel Bir Çalışma, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 11, Sayı 22, 2014-2, s.259-285*
- Koop, C. & Preckel, F. (2015). Beratanısanlıgen und -themen im Feld Hochbegabung. In Koop, C. & Jacob, A. (Hrsg.), *Psychologische Beratung im Feld Hochbegabung*. Karg Hefte: *Beiträge zur Begabtenförderung und Begabungsforschung*, 8, 8-18.
- Koop, C. & Welzien, S. (2010): Im Dialog mit Eltern. In Koop, C.; Schenker, I.; Müller, G.; Welzien, S. & Karg-Stiftung (Hrsg.), *Begabung wagen. Ein Handbuch für den Umgang mit Hochbegabung in Kindertagesstätten* (S. 339-345). Weimar: das netz.
- Köksal, A. (2020). Özel Yetenekli Çocuğun Ebeveyni Olmak. *Çocuk ve Medeniyet Dergisi* (2), s. 495
- Kuzgun, Y. (2003). *İlköğretimde Rehberlik*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Merriam, S. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Özkubat, S. (2013). Okul Öncesi Kurumlarında Eğitim Ortamlarının Düzenlenmesi ve Donanım, *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4 (2), 58-66
- Preckel, F. & Brüll, M. (2008): *Intelligenztests*. München: Ernst Reinhardt.
- Preckel, F. & Vock, M. (2013): *Hochbegabung. Ein Lehrbuch zu Grundlagen, Diagnostik und Fördermöglichkeiten*. Göttingen: Hogrefe.
- Ruckdeschel, R. (2017): Von und mit Kindern lernen – Meta-Kognitionen in der Kindertagesstätte? In Koop, C. & Riefling, M. (Hrsg.), *Alles eine Frage der Haltung? Begabtenförderung in der Kindertagesstätte*. Karg Hefte: *Beiträge zur Begabtenförderung und Begabungsforschung*, 10, 30-37.
- Saldana, J. (2019). *Nitel araştırmacılar için kodlama el kitabı*. (Çev. Tüfekçi, Şad ve Akcan) Ankara. Pegem Yayın Akademi.
- Schiever, S. & Maker, C. (2003). *New directions in enrichment and acceleration*. In N. Colangelo & G. Davis (Eds.), *Handbook for gifted education*, 3rd Edition (pp. 163– 173). Boston: Allyn & Bacon.
- Solzbacher, C. & Behrens, B. (2010): Individuelle Förderung als Grundlage für Begabtenförderung. In Koop, C.; Schenker, I.; Müller, G.; Welzien, S. & Karg-Stiftung (Hrsg.), *Begabung wagen. Ein Handbuch für den Umgang mit Hochbegabung in Kindertagesstätten* (S. 45-55). Weimar: das netz.
- Steiner, H. & Carr, M. (2003). Cognitive development in gifted children: Toward a more precise understanding of emerging differences in intelligence. *Educational Psychology Review*, 15, 215–246.
- Tanrıöğen, A., (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Yeşilyaprak, B. (2006). *Eğitimde rehberlik hizmetleri*. Ankara: Nobel Yay.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

The capacities, abilities and interests of people differ from each other. In order to arrange the differences of the individual according to the level of development in education and training activities, the necessary sensitivity should be shown in order to know the individual and to provide training in line with his needs. The main purpose of identifying the individual is primarily to support the individual to know himself. Helping the individual to get to know himself can only take place as a result of the activities carried out for the person to be identified. The needs, interests, developmental characteristics and learning methods of children as individuals may differ from each other. One of the most important aims of educational programs is to identify children in order to benefit from learning processes in the most efficient way (Yeşilyaprak, 2006). Besides, families, preschool institutions are one of the most important learning places for young children. With their work, they can have an effective impact on child development and on the recognition and development of skills (Solzbacher and Behrensen 2010).

Method

Semi-structured interviews were conducted with 32 preschool teachers working in Malatya in 2019-2020. The coding method was used for the analysis of the study, which was carried out by using the phenomenological design, one of the qualitative research design.

Findings (Results)

The differences between gifted children in early childhood and other children are in terms of pre-school teacher's opinions about rapid learning and language-speaking advanced level. Schools, courses and activities come to the fore from the findings obtained by teachers for gifted individuals in early childhood on what they did in that period regarding the education of children. Afterwards, the issue of guiding the family and not doing any special work is stated. Finally, findings about spending quality time with artistic, sports and cultural studies are obtained. It can be said that more academic studies are carried out by teachers. In addition, teachers' opinions about the parents' contribution to the education of gifted children in early childhood were taken, and the statement that if the family is conscious, it contributes.

Teachers' views on the availability of gifted individuals in early childhood in terms of equipment and physical conditions in preschool institutions regarding the recognition and education of a gifted child are firstly insufficient, secondly sufficient and finally partially sufficient. Apart from these three definitions, teachers touched upon personal effort and motivation to a small extent. It was concluded that the teachers thought that preschool institutions regarding the recognition and education of gifted individuals were insufficient in terms of opportunities and physical conditions.

Discussion and Conclusion

When the opinions of pre-school teachers regarding the recognition and education of the gifted individual in the early childhood period are examined; in terms of teachers, it can be clearly stated that the gifted individuals differ from other children in the early childhood period, as seen in Table 2, faster learning and advanced language-speaking. Horsch et al. (2006) stated that among the characteristics of gifted individuals in early childhood were high learning and rapid comprehension capacity, and Arnold and Preckel (2011) stated that extraordinary speech development, unfamiliar self-expression power and vocabulary were observed.

Teachers' opinions about what can be done to identify gifted individuals in early childhood, as can be seen in Table 3, referring to the intelligence test, method procedures and education. As method procedures, the observation and suggestion of the pre-school teacher, enriched classroom, workshop and activity environment, and finally, the analysis, findings and anecdotes of the pre-school teacher by developing a system in the e-school. Also some teachers' thoughts; it is that the gifted child will be self-evident, can be discovered with individual interest and self-confidence, and can be discovered with the student's good recognition. According to Preckel and Brüll (2008), if a child is thought to be intellectually gifted, it is recommended to use an intelligence test as an instrument to diagnose.

When we look at what teachers do about the education of gifted individuals in the early childhood period from Table 4, school, course and activities are listed first. Afterwards, the issue of guiding the family and not doing any special work is stated. Finally, findings about spending quality time with artistic, sports and cultural studies are obtained. It can be said that more academic studies are carried out by teachers. The main heading of orientation for the teacher has emerged. This situation clearly reveals the following. It is understood that the teacher, as an education specialist, raises awareness, guides and gives education to parents.

In the study of Preckel and Vock (2013), the answers given to the question of how to support gifted children are as follows; generally, specific support practices are used by systematically categorizing the support of special talents at school age. These are expressed under the title of support approaches in the promotion of gifted children as follows; integration and individualization, individual and group support, enrichment and acceleration, curriculum change / differentiation. However, it is partially beneficial to implement this system in early childhood. For example, gifted children in early childhood can often be supported holistically or inclusively in 'normal' preschool centers. Since these institutions work with a social focus rather than selectively, they do not treat gifted children in separate groups, but instead support all children together, taking into account all interests and developmental needs in a broad way. (Ruckdeschel 2017).